

Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет педагогічної освіти

Кафедра початкової та дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана

факультету педагогічної освіти

Герцюк Д. Д.

«   »

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дидактика та педагогічні технології в початковій школі

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 013 Початкова освіта

Денна та заочна форми навчання

2021 рік

Дидактика та педагогічні технології в початковій школі. Робоча програма з дисципліни «Дидактика та педагогічні технології в початковій школі» що викладається в межах ОПП «Початкова освіта» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. 2021 р. 16 с.

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти **Проц М. О.**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол № 1 від “30” серпня 2021 року

Завідувач кафедри _____ проф. Мачинська Н.І.

“30” серпня _____ 2021 року

Схвалено Вченою радою факультету педагогічної освіти

Протокол від “ ” _____ 2021 року, протокол № 1

Голова Вченої ради _____ доц. Гершюк Д. Д.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
	Спеціальність 013 Початкова освіта		
Модулів – 2	Учитель початкової школи	Рік підготовки 2-й	
Загальна кількість годин – 150		Семестр 3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр початкової освіти	Лекції	
		32	
		Практичні, семінарські	
		48	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		70	
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: <i>ісnum</i>			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів знань, умінь організації процесу навчання як педагогічної взаємодії з учнями, особистісного ставлення до інноваційної педагогічної діяльності; сформувати готовність до впровадження сучасних технологій у практику початкової школи.

Завдання навчальної дисципліни:

- сформуванню у студентів уявлення про дидактику як теорію навчання та освіти, її місце в структурі педагогіки і серед інших наук про людину;
- розглянути основні дидактичні категорії та процеси, їх взаємозв'язок та умови вибору в різних ситуаціях;
- ознайомити студентів факультету з концептуальними та теоретичними положеннями численних технологій навчання;
- узагальнити педагогічні технології початкової школи, виявити їх фундаментальну спільність, виділити істотні ознаки;
- сформуванню позитивне ставлення і прагнення майбутнього вчителя початкової школи до творчого оволодіння новими навчальними технологіями;
- вчити студентів обирати оптимальні технології навчання відповідно до індивідуальних можливостей учнів початкових класів, рівню їх підготовки, умов;
- орієнтувати студентів до педагогічної творчості, самостійності, дослідницької діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- сутність, структуру, особливості, принципи процесу навчання як співпраці педагога та учнів із врахуванням фаху;
- сучасні моделі, методи, форми організації навчання учнів;
- критерії психолого-педагогічного аналізу навчального заняття;
- технології та прийоми, які забезпечують розвиток особистості дитини;
- прийоми організації співробітництва на уроці;
- психолого-педагогічні методи дослідження і діагностики готовності молодших школярів до засвоєння нового матеріалу.

вміти:

- розвивати інтерес учнів до змісту навчального матеріалу;
- застосувати методи, прийоми організації навчання учнів (сюжетно-рольові ігри, мозкову атаку, діалог, дискусії, бесіди, роботу в групах тощо);
- визначати, планувати структуру, зміст навчального заняття відповідно до дидактичної мети;
- застосовувати педагогічні технології на уроках в початкових класах з урахуванням індивідуальних особливостей молодших школярів;
- вести самостійний пошук нової інформації з метою саморозвитку;
- оцінювати свою діяльність відповідно до науково-теоретичних та педагогічних знань;
- використовувати особистісний потенціал, індивідуальність в процесі педагогічної взаємодії.

Вивчення навчальної дисципліни сприяє формуванню:

Загальних компетентностей (ЗК)

ЗК-12. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

ЗК-13. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати

знання в практичних ситуаціях.

Спеціальних фахових компетентностей (ФК)

ФК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної, здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

ФК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

ФК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної, здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

ФК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

Успішне засвоєння навчальної дисципліни сприятиме досягнення бакалаврами **програмних результатів навчання**

ПРН-6. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної, здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПРН-7. Планувати та здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПРН-9. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні та позашкільні заходи і заняття, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПРН-10. Використовувати в освітній практиці різні форми формування, поточного та підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних та нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи дидактики

Тема 1. Дидактика як галузь педагогіки.

Тема 2. Навчання як складова педагогічного процесу.

Тема 3. Зміст освіти в його науково-педагогічній основі.

Тема 4. Закономірності, принципи навчання. Засоби навчання.

Тема 5. Методи навчання: Основні класифікації, сутність та зміст.

Тема 6. Класно-урочна система навчання, її розвиток і шляхи удосконалення.

Нетрадиційні форми організації навчання.

Тема 7. Підготовка вчителя до уроку. Самоаналіз уроку. Структура аналізу уроку.

Тема 8. Діагностика навчання.

Контроль знань за змістовим модулем 1

Змістовий модуль 2. Педагогічні технології в початковій школі

Тема 9. Педагогічна інноватика у системі сучасної науки і освіти.

Тема 10. Технологічний підхід в освіті.

Тема 11. Інноваційні технології Нової української школи.

Тема 12. Інтерактивне навчання як інноваційна технологія організації освітнього процесу.

Тема 13. Проектні технології в освітньому процесі початкової школи.

Тема 14. Інноваційні методи проблемного навчання.

Тема 15. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності сучасного педагога.

Тема 16. Інноваційна діяльність в авторських загальноосвітніх навчальних закладах.

Контроль знань за змістовим модулем 2

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назви змістових модулів і тем	Усього годин	Кількість годин денна форма у тому числі					
			лекції	практичні заняття	лабор.	інд.	самост. робота	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	
Змістовий модуль 1. Основи дидактики								
1.	Тема 1. Дидактика як галузь педагогіки	10	2	4			4	
2.	Тема 2. Навчання як складова педагогічного процесу	8	2	2			4	
3.	Тема 3. Зміст освіти в його науково-педагогічній основі	10	2	4			4	
4.	Тема 4. Закономірності, принципи навчання. Засоби навчання	10	2	2			6	
5.	Тема 5. Методи навчання: Основні класифікації, сутність та зміст	12	2	4			6	
6.	Тема 6. Класно-урочна система навчання, її розвиток і шляхи удосконалення. Нетрадиційні форми організації навчання	10	2	2			6	
7.	Тема 7. Підготовка вчителя до уроку. Самоаналіз уроку. Структура аналізу уроку	12	2	4			6	
8.	Тема 8. Діагностика навчання	4	2				2	
	<i>Контроль знань за змістовим модулем 1</i>	2		2				
Змістовий модуль 2. Педагогічні технології в початковій школі								
9.	Тема 9. Педагогічна інноватика у системі сучасної науки і освіти	10	2	4			4	
10.	Тема 10. Технологічний підхід в освіті	8	2	2			4	
11.	Тема 11. Інноваційні технології Нової української школи	10	2	4			4	
12.	Тема 12. Інтерактивне навчання як інноваційна технологія організації освітнього процесу	8	2	2			4	
13.	Тема 13. Проектні технології в освітньому процесі початкової школи	10	2	4			4	
14.	Тема 14. Інноваційні методи проблемного навчання	8	2	2			4	
15.	Тема 15. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності сучасного педагога	10	2	4			4	
16.	Тема 16. Інноваційна діяльність в авторських загальноосвітніх навчальних закладах	6	2				4	
	<i>Контроль знань за змістовим модулем 2</i>	2		2				
	Всього годин ІСПИТ	150	32	48			70	

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені навчальним планом та програмою.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Дидактика як наукова галузь. Внесок видатних педагогів у розвиток дидактики як науки	4
2	Тема 2. Види навчання: історія і сучасність	2
3	Тема 3. Аналіз навчальних програм, планів, підручників та посібників для початкової школи	4
4	Тема 4. Принципи та правила навчання	2
5	Тема 5. Методи і засоби навчання	4
6	Тема 6. Форми організації навчальної діяльності учнів. Тенденції розвитку форм навчання	2
7	Тема 7. Сучасний урок в початковій школі: підготовка та проведення. Допоміжні форми організації навчального процесу	4
8	Тема 9. Структурна модель та інноваційна діяльність педагога	4
9	Тема 10. Технологічний підхід в освіті	2
10	Тема 11. Діяльнісний та тематичний підходи інтегрованого навчання	4
11	Тема 12. Інтерактивне навчання як інноваційна технологія організації освітнього процесу	2
12	Тема 13. Проектні технології в освітньому процесі початкової школи. STEM- освіта в початковій школі	4
13	Тема 14. Технології проблемного навчання та розвитку творчої особистості	2
14	Тема 15. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності сучасного педагога	4
	Контроль знань за модулями	4
	Усього годин	48

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. 1. Підготувати схему порівняння дидактики та фахової	4

	<p>методики навчання. Вказати спільне та відмінне.</p> <p>2. Створити таблицю: «Внесок видатних педагогів у розвиток дидактики як науки».</p> <p>Педагоги: Я.А. Коменський, Й. Песталоцці, Й. Гербарт, А. Дістервег, Дж. Дьюї, К. Ушинський, В. Сухомлинський.</p>	
2.	Тема 2. Підготувати ментальну карту (схему, візуальну опору) до одного із стилів або видів навчання.	4
3.	Тема 3. Підготувати письмовий аналіз посібника для початкової школи за запропонованим планом.	4
4.	<p>Тема 4.</p> <p>1. Опрацювати правила та шляхи реалізації принципів навчання.</p> <p>2. Підібрати 5 прислів'їв та приказок, висловів видатних педагогів, які ілюструють різні принципи навчання. Обґрунтувати їх через призму початкової школи.</p> <p>3. Підібрати до відповідних принципів навчання правила їх реалізації.</p>	6
5.	<p>Тема 5.</p> <p>1. Розробіть ієрархію факторів, що впливають на вибір методу навчання. Обґрунтуйте свою думку.</p> <p>2. З наведених тверджень виберіть фактори, що впливають на вибір методів навчання: мета навчання; рівень мотивації учня; складність навчального матеріалу; рівень підготовки учнів; активність учнів; вік учнів; час навчання; тип та структура заняття; кількість учнів в класі; рівень підготовленості педагога.</p> <p>3. Запропонуйте та розробіть алгоритм використання будь-якого інтерактивного методу на уроці літературного читання в початковій школі.</p> <p>4. Заповніть таблицю. Наведіть приклади різних методів навчання та дайте їх визначення.</p>	6
6.	<p>Тема 6. Визначити позитивні та негативні риси (переваги та недоліки) різних форм навчання (скласти таблицю).</p> <p>Підготувати доповідь (одну на вибір):</p> <p>1. Філософські основи нетрадиційних форм навчання.</p> <p>2. Розвиток шкіл взаємного навчання на Харківщині.</p> <p>3. Вальдорфська педагогіка: історія та сучасність.</p>	6
7.	<p>Тема 7.</p> <p>1. Підібрати різні за змістом і метою структури аналізу уроку</p> <p>2. Підібрати навчально-методичні матеріали до уроків тематичного тижня НУШ «Моя родина».</p> <p>3. Описати мікро- та макро- структуру інтегрованого уроку.</p> <p>4. Підготувати та провести ранкову зустріч на обрану тематику.</p>	6
8.	Тема 8. Підібрати 5 технік формувального оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти	2
9.	<p>Тема 9. Проаналізуйте нормативну базу інноваційної діяльності:</p> <p>1. Закон України «Про інноваційну діяльність» 2004. URL:http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15</p>	4

	<p>2. Положення про експериментальний загальноосвітній заклад. <i>Освіта України</i>. 2002. 28 травня. С. 4-5.</p> <p>3. Положення «Про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності» (наказ МОН України № 522 від 17.11.2000). <i>Освіта України</i>. 2001. № 6. С. 1-4.</p> <p>4. Закон України «Про загальну середню освіту». 2018.</p> <p>5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр. 2013.</p> <p>Заповніть таблицю: «Характеристика нормативно-правових документів у контексті інноваційної діяльності сучасного педагога»</p>	
10.	<p>Тема 10.</p> <p>1. Обґрунтуйте (письмово) особливості змісту педагогічної технології «Будинок вільної дитини» М. Монтесорі.</p> <p>2. Розкрийте зміст технології «Йена- план-школа» П. Петерсена.</p> <p>3. Проаналізуйте антропософські школи Р. Штейнера.</p> <p>4. Проаналізуйте зміст педагогічної технології «Школа успіху і радості» С. Френе</p>	4
11.	<p>Тема 11.</p> <p>1. Підготуйтеся до дискусії на тему «Традиційне предметне навчання чи інтегроване навчання?» Оберіть свою позицію (традиційне предметне навчання чи інтегроване) і обґрунтуйте свій вибір.</p> <p>2. Заповніть таблицю «Позитивні та негативні аспекти інтегрованого навчання».</p> <p>3. Створити та презентувати власні Daily 5, 3.</p>	4
	<p>Тема 12.</p> <p>1. Заповніть таблицю «Позитивні та негативні аспекти інтерактивного навчання».</p> <p>2. Розробіть інтерактивну вправу для навчання молодших школярів (предмет і клас на вибір).</p> <p>3. Запропонуйте правила організації інтерактивної роботи учнів на уроках у початкових класах.</p>	4
	<p>Тема 13.</p> <p>1. Складіть схему «Основні типи проектів». Охарактеризуйте кожен із них.</p> <p>2. Заповніть схему «Переваги проектного навчання: для вчителів та для учнів»</p> <p>3. Підготувати конспект STEM-уроку на тему: «Як техніка допомагає в побуті, і якою вона буде в майбутньому? »</p>	4
	<p>Тема 14.</p> <p>1. Заповніть таблицю «Основні етапи проблемного навчання: етап – назва – мета».</p> <p>2. Охарактеризуйте спільні риси проектного та проблемного навчання та виділіть суттєву різницю між ними.</p>	4
	<p>Тема 15.</p> <p>1. Напишіть есе на тему: «Цифрова грамотність вчителя початкових класів Нової української школи».</p>	4

	2. Підготувати фрагмент уроку ЯДС із застосуванням мобільних додатків.	
	Тема 16. 1. Проаналізувати «Школу Радості» В. Сухомлинського. 2. Заповнити таблицю «Школа Радості»: <ul style="list-style-type: none"> - Особливості навчально-виховного процесу (розпорядок дня, навчальні предмети, д.з.) - Використання технологій - Методики за якими працює школа форми, методи, засоби. - Керівна роль вчителя (стилі, методи спілкування та взаємодії) - Відгуки батьків - Особиста думка. 	4
	Усього годин	70

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота передбачає самостійне опрацювання тем і питань необхідних для засвоєння навчальної дисципліни.

10. Методи та форми навчання

Викладання навчальної дисципліни «Дидактика і педагогічні технології в початковій школі» здійснюється у формі лекцій, практичних занять, самостійної роботи.

Дисципліна «Дидактика і педагогічні технології в початковій школі» складається з 2 змістових модулів, 16 тем, і розрахована на 150 навчальних годин, з яких 32 години лекційних занять, 48 години практичних занять та 70 годин навчального часу передбачено для самостійного опанування навчального матеріалу.

Підсумковий контроль здійснюється у формі іспиту в кінці вивчення курсу.

Лекційні заняття є формою аудиторного заняття, де на проблемному рівні забезпечується доведення викладачем навчальної інформації шляхом викладу загальних і особливих положень теми. Лекції є основним джерелом знань. Вони охоплюють основний теоретичний матеріал найважливіших тем навчального курсу. Метою лекції є висвітлення лектором проблем теоретико-методологічного характеру, визначення основних категорій, аналіз важливих аспектів аналізованих проблем з метою формування у студентів комплексу знань, вмінь і навичок основ дидактики і педагогічних технологій в початковій школі. Необхідною умовою для досягнення означеної мети є перманентне ознайомлення з новітньою науковою та навчальною літературою. Практичне заняття є формою навчального заняття, під час якого викладач організує детальний розгляд окремих теоретичних положень та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентами завдань. Контроль теоретичних знань студентів забезпечується шляхом обговорення попередньо визначених питань. Практичне заняття сприяє формуванню вміння вирішувати конкретні практичні завдання. Самостійна робота є основним засобом опанування студентами навчального матеріалу у позааудиторний час, що передбачає опрацювання конспекту лекцій та самостійне освоєння навчального матеріалу за окремими темами, опрацювання нормативно-правових актів та програм за темою заняття, а також рекомендованої наукової та навчальної літератури, підготовка до іспиту.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни: підручники, навчальні, навчально-методичні посібники та матеріали, конспект лекцій викладача, методичні рекомендації тощо.

Консультації є формою аудиторного або індивідуального заняття, що сприяє глибшому та повнішому засвоєнню тем навчальної дисципліни.

Методи

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

Інтерактивні методи.

11. Методи контролю

Оцінка якості засвоєння навчальної програми включає **поточний контроль** успішності, **модульний контроль** та **іспит**.

Для поточного контролю засвоєння студентами навчального матеріалу передбачається проведення **практичних занять та виконання творчих робіт**, перелік яких наводиться в робочій навчальній програмі.

Для модульного контролю засвоєння студентами навчального матеріалу передбачається контроль знань, порядок проведення та зміст якого наводяться в робочій навчальній програмі.

Для організації **самостійної роботи** студентів передбачається **написання рефератів, творів, виконання творчих завдань**.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота																Контроль знань за змістовими модулями		Іспит	Сума	
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								1	2			50
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16					
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	9	9		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	

51-60	E		
26-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Програма, силабус з курсу «Дидактика і педагогічні технології в початковій школі».
2. Навчально методичне забезпечення курсу на платформі Moodle.
3. Підручники та їх електронні форми (зазначені у списку літератури).
4. Навчальні посібники (зазначені у списку літератури).
5. Мультимедійні презентації до лекцій, відеоматеріали, електронні ресурси Інтернет мережі.

14. Рекомендована література

Базова література

1. Єфіменко С.М. Інтелектуально-творчий потенціал педагога: структура, зміст, шляхи діагностики та розвитку: навч.-метод. посібник. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2021. 104 с.
2. Запровадження елементів STEAM-технологій в освітній простір гімназії: метод. посібник / Ж. В. Федірко, Н. В. Дуняшенко. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2020. 80 с.
3. Карявка С. Мотивація як засіб саморозвитку й самореалізації: з досвіду роботи вчителя [навч.-метод. посібник]. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2021. 100 с.
4. Методичні рекомендації до організації освітнього процесу в закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти у 2021/2022 навчальному році: інформаційно-методичний бюлетень / за заг. ред. І.К. Гіджеліцького. Хмельницький, 2021. 288 с.
5. Мобільні технології в школі: посіб. для вчителів / І. А. Патрушева, О. М. Гера, Н. В. Діденко, Л. А. Павлюк, О. Л. Сафроненко. К.: Видавничий дім «Освіта», 2019. 175 с.
6. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н.М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеади», 2017
7. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / За заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеади», 2018. 206 с.
8. Педагогічне прогнозування розвитку загальної середньої освіти: практичний посібник / За наук. ред. Д. О. Пузікова. К.: КОНВІ ПРІНТ, 2019. 160 с.
9. Портфоліо учителя, як форма аналізу та оцінки результатів його діяльності: методичні рекомендації [Електронне видання] / Л. М. Бабченко. Дніпро: Середняк Т. К., 2019. 21 с. URL: https://znayshov.com/News/Details/navchalno-metodychni_posibnyky_dlia_pedahohichnykh_pratsivnykiv
10. Самооцінювання: як скласти пазли? [метод. рекомендації] / Уклад.: О. Половенко, О. Побережець. Кропивницький: КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», 2021. 40 с.
11. Словник термінів і понять сучасної освіти / уклад.: Л. М. Михайлова, О. В. Пагава, О. В. Проніна. За заг. ред. Л. М. Михайлової. Сєверодонецьк, 2020. 194 с.
12. Сучасні методи групової роботи з учнями : науково-методичний посібник / Уклад.: Буряк О. О., Кечик О. О. Харків: Друкарня Мадрид, 2020. 103 с.
13. Шляхи упровадження технології «змішане навчання» в закладах загальної середньої освіти» (з досвіду роботи вчителів німецької мови закладів загальної середньої освіти Кіровоградської області) / За заг. ред. Кендюхової А. А. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2021. 50 с.
14. STEM – світ інноваційних можливостей: науково-методичний посібник / Уклад. Буряк О. О. та ін. Харків: Друкарня Мадрид, 2019. 64 с.

Допоміжна література

1. Бондар В. І. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М. Монтесорі: навч. посіб.: [осн. етапи формування світогляду та псих.-пед. поглядів М. Монтесорі]. Полтава: РВВ ПДАА, 2009. 251 с.
2. Вальдорфська педагогіка в Україні: 3 повагою до дитини: зб. ст.: матеріали міжнар. пед. читань «Пошук життєвого шляху» / М-во освіти і науки України [та ін.]. К.: НАІРІ, 2009. 166 с.
3. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: навч. посібник. К.: «Знання», 2008. 566 с.
4. Дичківська М.І. Інноваційні педагогічні технології: Практикум. Київ: «Слово», 2013. 448 с.
5. Енциклопедія освіти / За ред. В.Кременя. Київ: Юніком Інтер, 2008. 1040 с.
6. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Уклад. Н.Наволокова. Харків: «Основа», 2010. 167 с.
7. Зерна педагогічної інновації: Хрестоматія / Уклад.: Л.В.Буркова, Н.Ф.Федорова. К.: Київська правда, 2012. 120 с.
8. Кузьмінський А., Омеляненко С. Технологія і техніка шкільного уроку: навч. посібник. Київ: «Знання», 2010. 335 с.
9. Матвієнко О.В. Метод конкретних педагогічних ситуацій: Навч.-метод. посібник / За ред. В.І.Бондаренко. К.: Українські пропілеї, 2011. 299 с.
10. Підласий І. Продуктивний педагог. Настільна книга вчителя. Харків: Основа, 2010. 360 с.
11. Проц М. Педагоги-новатори України: Навч. посібник. Львів: Бадікова Н. О., 2015. 148 с.
12. Русняк Т. С. Освітні технології – похідні нового типу освіти. *Математика в школах України*. Основа, 2015. № 6. С. 2-9.
13. Творчість і технології в наукових дослідженнях неперервної професійної освіти / за заг. ред. С.О. Сисоєвої. Київ: КІМ, 2008. 424 с.
14. Ткаченко Л. В. Формування нового педагогічного мислення: нові освітні технології. *Освіта*. 2011. № 14 (9-16 березня). С. 10–11.
15. Туріщева Л. Психолого-педагогічні аспекти уроку. Харків: Основа, 2007. 128 с.
16. Химинець В., Кірик М. Інновації в початковій школі. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 312 с.
17. Чайка В. Основи дидактики: навч. посібник. Київ: ВЦ «Академвидав», 2011. 240с.
18. Чепіль М., Дудник Н. Педагогічні технології: навч. посібник. Київ: ВЦ «Академвидав», 2012. 224 с.

Інформаційні ресурси

- 1.Вчитель у мережі. URL: <https://sites.google.com/site/ulejconf>
- 2.Єдине освітнє інформаційне вікно України. URL: <http://www.osvita.com>
- 3.Інформаційний портал «Знання». URL: <http://znannya.info>
- 4.Освіта України. URL: <http://osvita-ukrainy.com.ua>
- 5.Освіта UA. URL: <http://osvita.ua>
6. Освіта і Наука. URL: http://firstedu.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=93&Itemid=34
7. Педагогічна бібліотека. URL: <http://www.pedlib.clx.ru>
- 8.Портал сучасних педагогічних ресурсів. URL: <http://www.intellect.invest.org.ua>